

Základní orgány OSN

Ing. Lucie Hrušková

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Lucie Hrušková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

- Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0229
- Šablona: III/2
- Č. materiálu: VY_32_INOVACE_83
- Datum vytvoření: 02. 07. 2013
- Ročník: 2.
- Předmět: Ekonomika
- Vzdělávací oblast: Odborn0 vyd2l8v8n9
- Tematická oblast: Mezinárodní organizace

Anotace:

Základní informace o orgánech OSN – Valné shromáždění, Rada bezpečnosti, Vojenský štábní výbor, Hospodářská a sociální rada, Poručenská rada, Mezinárodní soudní dvůr a Sekretariát.

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ

- je složeno ze všech členů OSN
- každý člen v něm má nejvíce pět zástupců
- jedná o věcech, které patří do působnosti Charty OSN nebo se týkají pravomocí a funkcí orgánů stanovených Chartou
- může členům OSN a Radě bezpečnosti dělat doporučení o všech těchto věcech

- projednává a schvaluje rozpočet OSN
- každý člen má jeden hlas
- o důležitých otázkách rozhoduje dvoutřetinovou většinou členů přítomných a hlasujících
- pravidelně se schází jednou za rok
- zvláštní zasedání svolává generální tajemník na žádost Rady bezpečnosti nebo většiny členů OSN

RADA BEZPEČNOSTI

- skládá se z **15 členů** OSN
- **5 stálých členů** - Čína, Francie, Svaz sovětských socialistických republik (nyní Rusko), Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Spojené státy americké
- **10 nestálých členů** – volí je Valné shromáždění (podle toho, jak se podílí na zachování mezinárodního míru a kde leží, aby bylo rozdělení spravedlivé)

- **nestálí členové se volí na dva roky**
- členové, jejichž funkční období uplynulo, nemohou být ihned voleni znovu
- každý člen má v Radě jednoho zástupce
- **každý člen má jeden hlas**
- každý člen OSN, který není členem Rady bezpečnosti, může se bez práva hlasu účastnit jednání Rady, když Rada uzná, že zájmy tohoto člena jsou zvláště dotčeny

- Rada má odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti
- vypracovává plány na zavedení systému úpravy zbrojení a předkládá je členům OSN
- každý člen Rady bezpečnosti je v sídle Organizace neustále zastoupen
- koná periodické schůze, na kterých každý její člen může, jestliže si to přeje, být zastoupen členem vlády nebo jiným zástupcem

- může rozhodnout, jakých opatření **nezahrnujících užití ozbrojené síly má být použito** a může vyzvat členy OSN, aby tato opatření provedli (např. úplné nebo částečné přerušování hospodářských styků, spojů leteckých, rádiových a jiných, přerušování styků diplomatických)
- pokud jsou tato opatření nedostatečná může **podniknout akce leteckými, námořními nebo pozemními silami** nutné k udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti

VOJENSKÝ ŠTÁBNÍ VÝBOR

- pomáhá Radě bezpečnosti v otázkách týkajících se vojenských potřeb Rady bezpečnosti při udržování mezinárodního míru a bezpečnosti, při použití sil jí poskytnutých a jejich velení, úpravě zbrojení a případném odzbrojení
- skládá se z náčelníků štábů stálých členů Rady bezpečnosti nebo jejich zástupců

Hospodářská a sociální rada

Pro stabilitu přátelských styků podporuje:

- zvyšování životní úrovně, plnou zaměstnanost a vytváření podmínek pro hospodářský rozvoj
- řešení mezinárodních hospodářských, sociálních a podobných problémů, spolupráci v oblasti kultury a výchovy

- úcty k lidským právům a základním svobodám pro všechny (bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka nebo náboženství)
- je složena z **27 členů** OSN, které volí Valné shromáždění
- každý rok se volí 9 členů na 3 roky, vystupujícího člena lze ihned zvolit znovu
- každý člen má v Radě jednoho zástupce

PORUČENSKÁ RADA

- projednává zprávy předložené spravující mocí
- přijímá petice a zkoumá je v poradním styku se spravující mocí
- zařizuje pravidelné návštěvy v příslušných poručenských územích ve lhůtách dohodnutých se spravující mocí
- vypracovává každoročně dotazník o politickém, hospodářském, sociálním a výchovném pokroku obyvatel každého poručenského území

MEZINÁRODNÍ SOUDNÍ DVŮR

- hlavní soudní orgán OSN
- působí podle připojeného statutu, který je nedílnou částí Charty OSN
- sídlí v Haagu

SEKRETARIÁT

- složen z generálního tajemníka a jiných zaměstnanců

Generální tajemník: jmenuje jej Valné shromáždění na doporučení Rady bezpečnosti

- je hlavním správním úředníkem OSN
- působí ve funkci na všech schůzích Valného shromáždění, Rady bezpečnosti, Hospodářské a sociální rady i Poručenské rady a vykonává všechny ostatní úkoly, které mu tyto orgány svěří
- podává Valnému shromáždění výroční zprávu o činnosti OSN

Použitá literatura a zdroje

- **Charta Organizace spojených národů.** In: OSN [online]. [cit. 2013-07-02]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/charta-organizace-spojonych-narodu-a-statut-mezinarodniho-soudniho-dvora.pdf>
- [1] [cit. 2013-07-02]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Unpicture.jpg>
- [2] [cit. 2013-07-02]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:UNSC Summit 2005.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:UNSC_Summit_2005.jpg)
- [3] [cit. 2013-07-02]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:International Court of Justice .jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:International_Court_of_Justice.jpg)